

Opas EU-ympäristömerkin hankintaan

Sisällysluettelo

EU-ympäristömerkki

Perustietoa	1
Hyödyt	2
Kustannukset ja resurssit	2

Hakemus ja kriteerit

Kriteerit	3
Esimerkki: majoituspalvelut	4
Hakemuksen tekeminen	5
Merkin myöntäminen ja voimassaolo	5

Markkinointi ja viestintä

Merkin käyttö markkinoinnissa	6
EU-ympäristömerkin viestintä	6

EU-ympäristömerkki

Perustietoa

EU-ympäristömerkki luotiin vuonna 1992 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella. Merkki on käytössä EU-maiden lisäksi Islannissa, Liechtensteinissa, ja Norjassa.

Järjestelmän tarkoituksena on edistää sellaisten tuotteiden ja palvelujen myyntiä, joiden ympäristönsuojelullinen taso on korkea. Vaatimukset, jotka tuotteiden on täytettävä, perustuvat parhaaseen yhteisön markkinoilla saavutettuun ympäristönsuojelulliseen tasoon.

EU-ympäristömerkki on ISO 14024-standardin mukainen tyyppi 1 ympäristömerkki. Se tarkoittaa, että merkin kriteerit perustuvat elinkaariajatteluun, ne huomioivat ympäristövaikutukset monesta eri näkökulmasta, merkin myöntäminen riippumaton kolmas osapuoli ja kriteerejä uudistetaan säännöllisesti.

Tavoitteena on, että vain 10–20 % merkin soveltamisalaan kuuluvien tuoteryhmien tuotteista ja palveluista läpäisee vaatimukset.

Jokaisessa maassa on oma organisaationsa valvomassa merkin käyttöä ja huolehtimassa merkin kehitystyöstä. Suomessa merkintää hallinnoi valtionyhtiö Motivan tytäryhtiö Ympäristömerkintä Suomi Oy.

Hyödyt

EU-ympäristömerkki auttaa tekemään ympäristön kannalta hyviä ostopäätöksiä. Merkki kertoo puoleettomasti ja luotettavasti tuotteen tai palvelun olevan ympäristön kannalta parempi kuin kilpailijansa. Merkki tarjoaa siis kilpailuetua ympäristön kannalta parhaille tuotteille.

Koko EU:n yhteisenä virallisena ympäristömerkkinä merkki mahdollistaakin saman merkinnän hyödyntämisen erittäin laajalla alueella. EU-ympäristömerkki on Euroopan tunnetuin ympäristömerkki ja se tunnustetaan monin paikoin myös muualla maailmassa. Majoitusallalla merkki on hyväksytty myös Sustainable Travel Finland -ohjelmaan. Euroopassa EU-ympäristömerkin saaneita majoitusyrityksiä on satoja, syyskuussa 2020 yhteensä 414.

Yhä useammassa julkisissa hankinnoissa edellytetään, että tarjottavat tuotteet tai palvelut ovat ympäristömerkittyjä. EU-ympäristömerkki antaa siis hyvät valmiudet menestyä tarjouskilpailuissa kaikkialla EU:ssa ja sen ulkopuolellakin.

Parhaimmillaan merkin hankkiminen antaa uutta puhtia yrityksesi

- tuotekehitykseen
- tuotanto- tai palveluprosessiin
- hankintaketjuun
- johtamisjärjestelmiin
- henkilökunnan koulutukseen
- markkinointiin ja viestintään
- myyntiin

EU-ympäristömerkin avulla yritykselläsi on mahdollisuus saada uusia asiakkaita, jotka tekevät valintansa sen mukaan, miten vastuullisia yritykset ovat. Pystytte kantamaan ympäristövastuunne, tekemään enemmän kuin laki vaatii ja uudistamaan toimintaanne ympäristöystävällisemmäksi.

Opas EU-ympäristömerkin hankintaan

Kustannukset ja resurssit

Kuten mistä tahansa kehitystyöstä, myös EU-ympäristömerkin hankinnasta syntyy jonkin verran kuluja.

Hakemuksen tekeminen ja dokumentointi vaatii paneutumista ja siten työaika. Toisaalta monet ympäristöä säästävät toimenpiteet voivat myös pienentää tuotannon kustannuksia. Esimerkiksi tehokkaammasta energian ja veden käytöstä kiittävät sekä ympäristö että budjetti.

Ympäristömerkintä Suomen asiantuntijat opastavat hakemuksen tekemisessä, mutta myös asiantuntevan konsultin palkkaamista kannattaa harkita, ellei yrityksessä ole kokemusta sertifiointijärjestelmistä.

Opiskelijaharjoittelijastakin voi olla paljon apua hakemuksen tekemisessä. Asiaan vihkiytyneen harjoittelijan rekrytointi voi olla myös hyvä sijoitus yrityksen tulevaisuuteen.

EU-ympäristömerkin hakemuksen käsittelystä ja merkin käytöstä peritään maksut. Esimerkiksi pienyritykset tai sertifioidun ympäristöjärjestelmän omaavat yritykset voivat saada maksuista alennusta.

Case: Leirintäalue

Camping Espace Blue Ocean, Ranska

Seitsemässä vuodessa:

- Sähkönkulutus 280 651 kWh pienempi, säästöä 32 000 €
- Vedenkulutus 18 407 m³ pienempi, säästöä 64 365 €
- Jätteen määrää vähennetty lajittelun ja kierrätyksen tehostamisella

Valmistus-/toimipaikkakohtainen hakemusmaksu

- suuryritykset 2 000 €
- PK-yritykset ja kehitysmaiden tuotevalmistajat/palveluntarjoajat 600 €
- mikroyritykset 350 €

Alennukset hakemusmaksusta

- EMAS-ympäristöjärjestelmä: alennus 30 % *
- ISO14001-sertifioitu ympäristöjärjestelmä: alennus 15 % *

Vuosimaksu

- 0,15 % ympäristömerkityn tuotteen/palvelun vuosittaisen myynnin arvosta. Vuosimaksu on hakijaa ja tuoteryhmää kohti vähintään 500 € ja enintään 25 000 €.

Alennukset vuosimaksusta

- mikroyritykset, PK-yritykset ja kehitysmaiden tuotevalmistajat/palveluntarjoajat 25 %
- EMAS-alennus 15 % *

Esimerkki: majoituspalvelun vuosimaksu

Vuosimaksu saadaan, kun kerrotaan vuoden myynti 0,15 %:lla. Summasta vähennetään mahdollinen vuosimaksun alennus.

Alla esimerkkejä vuosimaksuista eri kokoisille majoitusyrityksille:

- Vuosimyynti 50 000 €, mikroyrityksen alennus 25 %: vuosimaksu **500 €** (minimimaksu)
- Vuosimyynti 1 500 000 €, PK-yrityksen alennus 25 %: vuosimaksu **1 688 €**

Parempaa ympäristölle ...

Tämä majoitusliike pyrkii aktiivisesti vähentämään ympäristövaikutuksiaan

- edistämällä uusiutuvien energialähteiden käyttöä
- säästämällä energiaa ja vettä
- ja vähentämällä syntyvän jätteen määrää.

... parempaa sinulle.

*EMAS/ISO-alennuksen myöntämisen ehtona on, että hakija nimenomaisesti sitoutuu varmistamaan, että sen ympäristömerkillä varustetut tuotteet vastaavat täysimääräisesti EU-ympäristömerkin myöntämisperusteita sopimuksen koko voimassaolon ajan ja että kyseinen sitoumus on sisällytetty asianmukaisesti sen ympäristöpolitiikkaan ja yksityiskohtaisiin ympäristötavoitteisiin.

Kriteerit

EU-ympäristömerkin kriteerit eri tuoteryhmille laaditaan puolueettomasti asiantuntijatyöryhmissä EU:n tutkimuskeskuksen (JRC) yleensä johtaessa työtä. Myös luvanhaltijoilla on mahdollisuus vaikuttaa kriteereihin laadintavaiheessa.

Vaatimukset perustuvat tieteelliseen näyttöön ja niissä huomioidaan uusin teknologinen kehitys. Tavoitteena on, että asetetut vaatimukset ovat markkinalähtöisiä ja ne keskittyvät tuotteiden ja palveluiden tärkeimpiin ympäristövaikutuksiin niiden koko elinkaaren aikana.

Ennen kuin vaatimukset hyväksytään äänestämällä, asiantuntijaryhmien tekemistä kriteeriehtoksista keskustellaan Euroopan unionin ympäristömerkintälautakunnassa, jossa on jäsenmaiden lisäksi edustettuna useat erilaiset järjestöt ja sidosryhmät. Valtioista riippumattomat järjestöt, kuten ympäristö- ja kuluttajajärjestöt, osallistuvat aktiivisesti EU-ympäristömerkin kriteerien laatimiseen.

Jotta EU-ympäristömerkki voidaan myöntää tuotteelle tai palvelulle, tulee sen kuulua merkinnän piiriin. Ellei tuotteelle tai palvelulle ole EU-ympäristömerkin kriteerejä, myös uutta tuoteryhmää voi ehdottaa.

Joskus EU-ympäristömerkin kriteerit saattavat täytyä sellaisenaan. Yleensä kuitenkin jonkin verran muutoksia tarvitaan. Kaikkien tuoteryhmien kriteerit ja tarvittavat dokumentit ovat saatavilla EU:n sivustolla, jonka käyttöä ohjeistetaan seuraavalla sivulla.

Esimerkki: majoituspalvelujen kriteerit

Kaikkien tuoteryhmien kriteerit löytyvät kaikilla EU:n virallisilla kielillä sivulta <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

Kriteereihin kannattaa perehtyä huolella hyvissä ajoin ja vertailla nykytilannetta merkin vaatimuksiin. Kriteereiden lisäksi sivustolta löytyy kriteerejä taustoittavia ja hakemista helpottavia dokumentteja, esimerkiksi käyttöohjeita ja muistilistoja.

Esimerkiksi majoituspalvelujen kriteeridokumentteja tarkastellaan näin:

- Klikkaa [linkkiä](#), joka vie sinut EU:n sivuille. Sivulla on listattu kaikki tuoteryhmät
- Klikkaa valikko auki tuoteryhmän "Tourist Accommodation" kohdalta. Ylimpänä on tuoteryhmän kriteerit

HOLIDAY ACCOMMODATION

Tourist Accommodation	
Current criteria	Commission Decision of 25 January 2017 Corrigendum
Validity	26 January 2022

- Klikkaamalla "Commission Decision" -linkkiä pääset EU Lex-sivustolle, josta kriteerit löytyvät kaikilla EU:n virallisilla kielillä
- Avaa PDF-tiedosto haluamasi kielen kohdalta.

- Avaa tuoteryhmän valikosta myös "Corrigendum", josta löytyy kriteereihin jälkikäteen tehdyt korjaukset. Valitse kieli samalla lailla kuin aiemminkin.

Kriteerit koostuvat pakollisista ja vaihtoehtoisista vaatimuksista. Majoituspalveluilla pakollisia kriteerejä on 22 ja vaihtoehtoisia 45. Kaikki pakolliset vaatimukset tulee täyttyä merkin saamiseksi.

Vaihtoehtoisista vaatimuksista voi valita omalle yritykselle parhaiten sopivat. Vaihtoehtoja on 45, minimipistemäärä on 20. Majoituspalveluilta vaadittavaan pistemäärään tulee korotuksia lisäpalveluista.

Majoituspalveluilta vaadittua vähimmäispistemäärää (20) korotetaan seuraavasti:

- Kolmella pisteellä, jos majoituspalvelun hallinnoija tai omistaja tarjoaa
  - ateriapalveluja;
  - viheralueita vieraiden käyttöön;
  - vapaa-ajan- tai liikuntapalveluja.
- Viidellä pisteellä, jos vapaa-ajan- tai liikuntapalvelut on koottu hyvinvointikeskukseksi, joka on myös muiden kuin kyseisessä paikassa majoittuvien käytössä.

Majoituspalvelujen kriteerien osa-alueet

- ympäristöjärjestelmän perusteet
- ympäristöpolitiikka, toimintaohjelma, sisäiset vuosittaiset auditoinnit
- energiankulutus
- uusiutuva energia
- energiatehokkaat valaisimet ja laitteet
- vedenkulutus
- jätteet
- vaaralliset aineet
- ympäristöviestintä- ja kasvatust.

Hakemus

Ensimmäisenä kannattaa ottaa yhteyttä sen maan kansalliseen organisaatioon, jossa tuote valmistetaan tai jossa palvelua tarjotaan. Suomessa tämä organisaatio on Ympäristömerkintä Suomi Oy. Ympäristömerkinnän yhteyshenkilö kertoo tarkemmin tuoteryhmän kriteereistä ja auttaa hakemiseen liittyvissä kysymyksissä.

Hakemuksen tekeminen

Hakemus koostuu hakemuslomakkeesta sekä tarvittavista liitedokumenteista. Ensin laaditaan hakemus ja liitteet toimitetaan hakuprosessin aikana.

Perustiedot hakijasta ja tuotteesta tai palvelusta, jolle merkkiä haetaan, syötetään myös selainpohjaiseen Ecolabel Application Management -sovellukseen (Ecat_Admin), jossa yritykset voivat paitsi hakea ympäristömerkkiä, myös hallita jo lähetettyjä hakemuksia. Ecat_Adminin käyttöohjeen löydät osoitteesta https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/ecat_user_manual/en.pdf?v=2 (englanniksi).

Jotta voidaan osoittaa, että tuote tai palvelu täyttää EU-ympäristömerkin vaatimukset, on hakemukseen liitettävä kaikki vaadittavat asiakirjat. Tuoteryhmästä riippuen niitä voivat olla esimerkiksi ympäristöpolitiikka, käyttöturvallisuustiedotteet, vedenkulutusraportti tai testitulokset.

1 Tutustu kriteereihin

2 Täytä hakemus

3 Toimita liitteet

4 Täydennä tietoja

5 Käytä merkkiä!

Kunkin tuoteryhmän kriteereissä sekä erillisissä tuoteryhmäkohtaisissa hakijan ohjeissa (User's Manual) on kerrottu, mitkä dokumentit vaaditaan. EU-ympäristömerkin muistilistan avulla on helppo tarkistaa oma hakemus. Muistilista löytyy osoitteesta http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/pdf/printable_checklist_en.pdf

Merkin myöntäminen ja voimassaolo

Ympäristömerkintä tarkastaa hakemuksen ja pyytää lisätietoja tai puuttuvia dokumentteja kahden kuukauden sisällä. Ympäristömerkintä käy myös tarkastuskäynnillä kohteessa, jolle merkkiä haetaan.

Kun hakemuksen kohteena oleva tuote tai palvelu täyttää sille asetetut vaatimukset, myönnetään hakijalle oikeus käyttää merkkiä tuotteessaan ja tuotteen tai palvelun mainonnassa.

EU-ympäristömerkki on voimassa aina vain määräjän. Kriteerien uudistuessa merkkiä on haettava uudelleen. Yleensä kriteerit ovat voimassa noin viisi vuotta. Kriteerimuutosta seuraa myös siirtymäaika, joka on yleensä noin vuoden.

Markkinointi ja viestintä

Ympäristömerkintään liittyvä kehitystyö tuo yrityksen toimintaan paljon hyvää. Jotta merkistä saa myös sen ansaitsemaa kaupallista lisäarvoa eli kilpailuetua ja lisämyyntiä, täytyy ympäristön hyväksi tehdystä työstä myös viestiä aktiivisesti.

Merkin käyttö markkinoinnissa

Merkkiä saa käyttää tuotepakkauksissa ja markkinoinnissa vasta kun lupa on myönnetty. Yrityksen viestinnässä voi toki hakemusprosessin aikanakin tuoda esiin, että yritys *tavoittelee* EU-ympäristömerkkiä. Näin voi luoda kiinnostusta jo etukäteen. Tällöin on toisaalta oltava varmoja siitä, että merkki tullaan myös saamaan.

Kun merkki on sitten saatu, sitä kannattaa myös tuoda aktiivisesti esille. EU-ympäristömerkkiä voi käyttää esimerkiksi:

- liitettynä tuotteeseen tai esillä palvelupisteessä
- markkinoinnissa ja tiedotteissa (mm. verkkosivut, sosiaalinen media, mainokset, esitteet)
- mainita tarjouksissa
- saatuaan luvan voi viitata mainoslauseissa
- yrityksen toimitilan seinällä sertifikaattina

Lähinnä vain mielikuvitus on esteenä merkin hyödyntämisessä. Logon käyttöön liittyy tosin määräyksiä logon muodosta ja väreistä sekä lupanumerosta. Merkkiä ei myöskään saa käyttää niin, että syntyy epäselvyyttä merkin kohteesta tai merkin vaatimuksista.

EU-ympäristömerkin viestintä

EU-ympäristömerkkiä Suomessa hallinnoiva Ympäristömerkintä Suomi tuottaa sisältöä esimerkiksi verkkosivuilleen ja sosiaaliseen mediaan kuten Facebookiin, Twitteriin, Instagramiin ja LinkedIniin.

Julkaisuissa tuodaan esiin ympäristöaiheita, EU-ympäristömerkin hyötyjä ja merkin ansainneita tuotteita ja palveluja. Kun uusi EU-ympäristömerkki myönnetään tuotteelle tai palvelulle, siltä myös kerrotaan Ympäristömerkintä Suomen eri kanavissa. Mahdollisesta markkinointiyhteistyöstä voi tiedustella Ympäristömerkinnältä.

EU-ympäristömerkin organisaatio tuottaa myös markkinointimateriaalia kuten kuvia, grafiikkaa ja esitteitä, joita merkin saaneet yritykset voivat hyödyntää omassa viestinnässään. Materiaalia voi ladata osoitteesta http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/digital_toolkit.html

Ympäristömerkinnän asiantuntijat osallistuvat myös alan seminaareihin ja yritystapahtumiin. Viestinnällä pyritään lisäämään tietoisuutta ympäristömerkeistä ja kasvattamaan ympäristömerkittyjen tuotteiden kysyntää.

Ympäristömerkintä Suomi Oy
Urho Kekkosen katu 4-6 E, 6. krs
00100 Helsinki
www.eu-ymparistomerkki.fi

